Raadsvoordracht

Onderwerp:	**Programmabegroting 2026 gemeente Diemen**
Datum:	7 oktober 2025
Portefeuillehouder:	J.D.W. Klaasse
Team:	Team Bestuurs- en Directieadvies
Steller:	Koen Deutekom 020 - 314 4814 koen.deutekom@diemen.nl

Gevraagde beslissing

1. Vaststellen van de 'Programmabegroting 2026' inclusief de nieuwe beleidsvoorstellen zoals opgenomen in bijlage 1 'Nieuw beleid in de Programmabegroting 2026'.

Relevante achtergrondinformatie

Voorgeschiedenis

Zoals gewoonlijk is de kadernota de basis voor het opstellen van de begroting. Alle autonome ontwikkelingen en uitgangspunten uit de Kadernota 2026 zijn verwerkt in deze Programmabegroting 2026. Daarnaast zijn de ambities voor 2026 vertaald vanuit het coalitieakkoord 'Diemen met elkaar en voor elkaar'. Tenslotte zijn in deze begroting de inkomsten vanuit het Rijk gebaseerd op de Meicirculaire 2025 van het Gemeentefonds.
Met de vaststelling van deze begroting worden de budgetten en activiteiten voor 2026 vrijgegeven.

De begroting 2026 toont onderstaand meerjarenperspectief:

Begroting 2026	2026	2027	2028	2029
Structureel	390	25	2.635	1.530
Incidenteel	-1.360	-435	-245	-170
Saldo meerjarenraming	**-970 Tekort**	**-410 Tekort**	**2.390 Overschot**	**1.360 Overschot**

Uit bovenstaand overzicht blijkt voor alle jaren een positief structureel saldo. Het incidenteel negatieve saldo in 2026 verrekenen we met de Algemene Reserve.
Vanaf 2028 verbetert het structurele saldo door het wegvallen van de jaarlijkse dotaties aan de onderhoudsvoorzieningen (+/+ € 2,9 miljoen).
Ondanks dat we weten dat de realisatie van het zwembad na 2029 zal zijn, willen we in de sturing op het meerjarenperspectief rekening houden met de extra lasten die hieruit voortvloeien. Daarom zien we in 2029 het positieve saldo teruglopen. We houden vanaf 2029 rekening met de afschrijvingslasten voor de bouw van een nieuw sportcentrum en zwembad (-/- € 1,5 miljoen). Ook houden we in het perspectief rekening met de afbouw van de compensatieregeling als gevolg van de herverdeling van het Gemeentefonds. Vanaf 2027 verwachten we jaarlijks € 450.000 minder inkomsten te ontvangen. Dit loopt op tot totaal € 3,2 miljoen minder inkomsten.

Niet zichtbaar in het getoonde perspectief maar wel van belang voor de financiële ruimte na 2029 is dat vanaf 2030 de afschrijvingslasten van de investeringen in de openbare ruimte mee gaan tellen. De afschrijvingslasten hebben een oplopend negatief effect op het structurele meerjarenperspectief.

Concrete aanleiding
De begroting 2026 moet uiterlijk 15 november bij de toezichthouder - de provincie Noord Holland - zijn ingediend. De begroting is geagendeerd voor de raad van 13 november 2025.

Toelichting

Inhoud van het voorstel
Belangrijke onderdelen bij de besluitvorming van de begroting zijn het weerstandsvermogen, de lokale lastendruk en de nieuwe beleidsvoornemens.

- **Weerstandsvermogen en risicobeheersing**

De risico's en de berekening van het weerstandsvermogen zijn geactualiseerd.

De structurele weerstandsratio blijft ‘Uitstekend’.

De structurele weerstandsratio geeft een iets vertekend beeld. De berekening van de structurele weerstandsratio is namelijk gebaseerd op het structurele begrotingssaldo van 2026 en niet op de saldi van latere jaren. De ratio van 'Uitstekend' staat onder druk.

Met name de inkomsten vanuit het Rijk vormen een groot risico. Ook de risico's van de 'open-einde' regelingen binnen het sociaal domein en de bijstand blijven bestaan. Anticiperend hierop hebben we in de Kadernota 2026 alvast rekening gehouden met de afbouw van de compensatieregeling van het Gemeentefonds (-/- € 450.000 per jaar) en is een structurele stelpost opgenomen voor de kosten van jeugdzorg (€ 500.000).

Bij de Kadernota 2026 hebben we ook de Notitie beweegbaar budget aangeboden. Deze notitie geeft inzicht waar ombuigingen en besparingen mogelijk zijn. De geactualiseerd notitie zullen we gelijktijdig met de Kadernota 2028 aanbieden.

De incidentele weerstandsratio blijft ‘Uitstekend’.

De incidentele weerstandsratio wordt voornamelijk beïnvloed door grondexploitaties. De snelle ontwikkelingen en de grote geldstromen die binnen de grondexploitaties omgaan, maken een groot deel uit van de incidentele risico's. Om deze risico's op te vangen is een aparte reserve en voorziening Grondzaken ingesteld.

Begroting 2026 (stand per 1 januari)	2026	2027	2028	2029
Algemene Reserve	32.105	31.125	31.615	34.480
Reserve Grondzaken	17.265	17.265	17.265	17.265
Totaal saldo incidenteel weerstandsvermogen	**49.370**	**48.390**	**48.880**	**51.745**

De Algemene Reserve en de Reserve grondzaken zijn voor het opvangen van de incidentele risico's. Daarbij aangetekend dat de Reserve Grondzaken alleen ingezet kan worden voor de risico's binnen de grondexploitaties. Het incidenteel weerstandsvermogen is ruim toereikend.

- **Lokale lastendruk**

De sturing op de lokale lastendruk vindt plaats bij vaststelling van de begroting. De uitwerking van de begrotingskaders verwerken we in onze belastingverordeningen. De belastingverordeningen 2026 worden volgens planning in de gemeenteraadsvergadering van december 2025 vastgesteld.
Na vaststelling van de begroting 2026 en de belastingverordeningen 2026 zullen we de Nota lokale heffingen actualiseren en aanbieden aan de raad.

In de kadernota stelden we voor alle belastingen en tarieven met 2,1% te indexeren. Uitzondering daarop is het OZB-tarief voor woningen.

OZB-tarief woningen
Het OZB-tarief voor woningen is met 5,0% verhoogd. Reden hiervoor is dat er de afgelopen jaren een stevige inflatie heeft plaatsgevonden. De inflatie is niet meegenomen in de indexering van het OZB-tarief. In 2025 hebben we daar voor het eerst een inhaalslag gemaakt. Ook voor 2026 stellen wij voor deze inhaalslag door te zetten. Dit doen we alleen voor het OZB-tarief voor woningen. Het OZB-tarief voor woningen behoort nog steeds binnen de top 20 van laagste tarieven van alle gemeenten.

Nieuw beleid
In de bijlage “Nieuw beleid Programmabegroting 2026” treft u een overzicht van alle nieuwe beleidsvoornemens in de begroting 2026. Grotendeels komen deze overeen met het nieuwe beleid zoals dat in de Kadernota 2026 stond. Toegevoegd nieuw beleid ten opzichte van de Kadernota 2026 is gekenmerkt met een '@'.
Het nieuwe beleid vloeit voort uit de opgaven van het Rijk en de ambities in het coalitieprogramma 'Diemen met elkaar en voor elkaar'. Een toelichting op het nieuwe beleid is terug te vinden in de programma's.

Argumenten en keuzemogelijkheden
Niet van toepassing.

Gevolgen en risico’s
Financieel
Zie voorgaand.

Juridisch
Niet van toepassing.

Informatiekundig
Niet van toepassing.

Duurzaamheid
Niet van toepassing.

Andere risico’s
Niet van toepassing.

Opmerkingen over de aanpak / het vervolgproces na de gevraagde beslissing
Communicatie
De begroting wordt na aanbieding aan de gemeenteraad zoals gebruikelijk ook ontsloten via www.diemen.nl. Verder wordt de aanbieding begeleid door een persbericht.

Participatie
Niet van toepassing.

Projectmatig
Niet van toepassing.

Bijlagen
1. Nieuw beleid Programmabegroting 2026
2. Programmabegroting 2026

Burgemeester en wethouders van Diemen,

de secretaris,	de burgemeester,
G.T. Wildeman	E. Boog

Gemeente Diemen

Raadsbesluit

Onderwerp: **Programmabegroting 2026 gemeente Diemen**

De gemeenteraad van Diemen in vergadering bijeen,

Gelet op de voordracht van het college d.d. 7 oktober 2025

Besluit

1. Vaststellen van de ‘Programmabegroting 2026’ inclusief de nieuwe beleidsvoorstellen zoals opgenomen in bijlage 1 ‘Nieuw beleid in de Programmabegroting 2026‘.

Aldus besloten tijdens de gemeenteraadsvergadering van 13 november 2025,

De voorzitter, De griffier,

Bijlage 1: Nieuw beleid in de Programmabegroting 2026

Nieuwe ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029
Sociaal				
Hervormingsagenda Jeugd - vervallen taakstelling 2026 en 2027	-990	-1.050	0	0
@ Hervormingsagenda Jeugd - stelpost kosten jeugdzorg	-500	-500	-500	-500
Stevige lokale teams	-100	0	0	0
Gebiedsgericht samenwerken Jeugdhulp	-80	-80	-80	-80
Steunpunt Wonen Diemen	-65	-65	-65	-65
Van Groot naar Beter	-20	0	0	0
Van Groot naar Beter (project Buitenlust)	-50	0	0	0
Preventief aanbod door Ouder en Kindcoaches	-60	-60	-60	-60
Humanitas; Eenzaamheid, rouw en verlies	-25	-25	-25	-25
@ Motie Femicide	-30	-30	-30	-30
Totaal Sociaal	-1.920	-1.810	-760	-760
Veilig				
Intensiveren aanpak ondermijning	-210	-210	-210	-210
@ Programma Weerbaarheid	-90	0	0	0
Totaal Veilig	-300	-210	-210	-210
Inkomen en armoede				
@ Armoedebeleid - Stadspas	-175	-100	0	0
Armoedebeleid - Noodhulpbureau	-55	-40	0	0
@ Opvang diverse doelgroepen	-90	0	0	0
Totaal inkomen en armoede	-320	-140	0	0
Gebiedsontwikkeling				
Versterken expertise en capaciteit voor uitvoering Omgevingswet	-155	-155	-155	-155
Nieuwe wetgeving volkshuisvesting en actualiseren Huisvestingsverordening	-50	0	0	0
Geluidadvisering woningbouwprojecten	-25	0	0	0
Organisatie "State of the Region" Amstelland Meerlanden	-5	0	0	0
Totaal Gebiedsontwikkeling	-155	-155	-155	-155
Leefomgeving en klimaat				
Programma Onderhoud Openbare Buitenruimte	0	0	2.900	2.900
Stimuleren zelfbeheer van gemeentegroen	-50	-50	-50	-50
Totaal Leefomgeving en klimaat	-50	-50	2.850	2.850
Verkeer				
Onderzoek optimaliseren fiets- en voetgangersnetwerk	-40	0	0	0
Actualiseren Parkeerbeleidsplan	-60	0	0	0
Totaal Verkeer	-100	0	0	0
Samen besturen				
Gemeenteraadsverkiezingen 2026	-5	0	0	0
@ Datagedreven werken - structureel	-45	-45	-45	-45
@ Datagedreven werken - incidenteel	-60	-95	-65	-30
Bedrijfsvoering / bijdrage Duo+ (Informatieveiligheid)	-60	-60	-60	-60
Strategisch personeelsbudget	-250	-250	-250	-250
Strategisch personeelsbudget - Incidenteel	-200	0	0	0
@ Proces besparingen en ombuigingen	285	285	285	285
Totaal Samen besturen	-335	-165	-135	-100
Financiën				
Verhoging OZB met 2,9% tot 5,0%	140	140	140	140
Totaal Financiën	140	140	140	140
Totaal nieuwe ontwikkelingen	**-3.040**	**-2.390**	**1.730**	**1.765**

@ Toegevoegd nieuw beleid ten opzichte van de Kadernota 2026